

Jiří Kulda: Jak vidí proces truchlení ti, kteří ztrátou blízké osoby prošli a ti, kteří nikoliv

Posudek oponenta

Reagování na ztrátu blízké osoby je téma pro pastorační péči důležité a je tedy namístě, že si ho autor zvolil pro svou bakalářskou práci. Výchozí teze, která předpokládá rozdíl mezi těmi, kteří mají se ztrátou a tedy i truchlením zkušenost a těmi, kteří jí nemají, je oprávněná bylo snad ale vhodné více rozvést, že rozdíl v přístupu k otázce smutku a truchlení není dán jen existencí nebo absencí zkušenosti ve vlastním životě, ale také typem a historií vztahu (míra ztráty u blízké osoby se podle okolností liší, např. ztráta blízké babičky v úplné rodině a ztráta babičky, která zastupovala rodiče apod.), typem truchlící osoby (cholerik – flegmatik apod.), souhrou životních peripetií (jde o ojedinělou bolest nebo o sérii neštěstí) a mírou empatie, kterou ta či ona osoba disponuje. Toto bych pro validitu výsledků výzkumu považoval za důležitější, než popisování průvodních znaků zármutku (kap. 4), které sice souvisí s prožíváním ztráty, ale ne přímo s tématem, které je vytčeno v názvu i v úvodu práce.

Vlastní výzkum připravil autor v zásadě dobře, počet respondentů byl ovšem nevelký a věkové rozpětí 15-30 let poměrně úzké, rozhodně ne reprezentativní. Budiž ale řečeno autorovi ke cti, že s výsledky svého výzkumu zachází seriózně, nevyvozuje ze skromného výzkumu žádné neskromné závěry.

Poněkud zarazí, že se autor nedotkl ve své práci podivného fenoménu, který se v naší zemi objevil v posledních cca 15 letech a to je velké množství „pohřbů bez obřadu“, čili absence jakékoliv veřejné formy rozloučení. Jelikož je dnes takto „řešeno“ cca 50% úmrtí, jde o jev, který není bezvýznamný ani okrajový.

Určité výhrady má oponent k odstavcům „biblický pohled“ v kapitole 7. Zde by byla potřebná přece jen trochu náročnější biblická práce, než jen (náhodné?) uvedení několika citátů. Například u pohřbu by bylo třeba vzít v úvahu informace o dobovém pozadí Starého zákona.

Autor bohužel nezvládl technicky bezchybně poznámkový aparát. Přinejmenším mezi poznámkami 35-45 jsou čísla poznámek v textu přiřazena k poznámkám na konci práce chybně, jsou o jednu číslici „přeřazena“. Velmi nemilou závadou je, že seznam použité literatury v práci chybí, ač by měl být podle obsahu (str. 8) na straně 72. Také je nepříjemné, že na titulním listu je v názvu práce (který je stylisticky poněkud neohrabaný - stačilo by asi „Problematika truchlení“ nebo „Problematika truchlení při ztrátě blízké osoby“) chybně čárka.

Bylo by dobré, kdyby student při obhajobě podrobněji uvedl, podle jakého klíče vybíral respondenty pro svůj výzkum a zda šlo i osoby v křesťanství v zásadě integrované.

Práce odpovídá nárokům kladeným na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji její hodnocení „velmi dobře“.

V Praze 10.8.2009

Aleš Opatrný, KTF UK

-----
oponent